EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 20.1.2021.
COM(2021) 20 final

2021/0008 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko Padomes Pamatlēmumu 2002/465/TI groza attiecībā uz tā saskaņošanu ar ES noteikumiem par personas datu aizsardzību

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Direktīva (ES) 2016/680[1] (Direktīva par datu aizsardzību tiesībaizsardzības jomā – DAT) stājās spēkā 2016. gada 6. maijā, un dalībvalstīm tā bija jātransponē valsts tiesību aktos līdz 2018. gada 6. maijam. Ar direktīvu atcēla un aizstāja Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI[2], taču tā ir daudz visaptverošāks un vispārīgāks datu aizsardzības instruments. Svarīgi ir norādīt, ka direktīva attiecas gan uz personas datu iekšzemes, gan pārrobežu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem un izpildītu krimināsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu (1. panta 1. punkts).

DAT 62. panta 6. punktā noteikts, ka Komisijai līdz 2019. gada 6. maijam jāpārskata citi ES tiesību akti, ar kuriem reglamentē kompetento iestāžu veikto personas datu apstrādi tiesībaizsardzības nolūkos, lai izvērtētu nepieciešamību tos pielāgot DAT, un, ja nepieciešams, jāiesniedz priekšlikumi to grozīšanai, lai nodrošinātu konsekventu pieeju to personas datu aizsardzībai, uz kuriem attiecas DAT darbības joma.

Pārskatīšanas rezultātus Komisijas izklāstīja paziņojumā "Turpmākā rīcība kādreizējā trešā pīlāra tiesību aktu kopuma saskaņošanai ar datu aizsardzības noteikumiem" (2020. gada 24. jūnijs)[3], kurā norādīti desmit tiesību akti, kurus vajadzētu saskaņot ar DAT, un saskaņošanas grafiks. Sarakstā ir iekļauts Padomes Pamatlēmums 2002/465/TI par kopējām izmeklēšanas grupām[4]. Komisija norādīja, ka 2020. gada pēdējā ceturksnī tā ierosinās mērķtiecīgus grozījumus minētajā lēmumā; šā priekšlikuma mērķis ir minētie grozījumi.

Šī nav Normatīvās atbilstības un izpildes programmas (*REFIT*) iniciatīva.

• Saskanība ar esošajiem rīcībpolitikas noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Priekšlikuma mērķis ir saskaņot Lēmumā 2002/465/TI paredzētos datu aizsardzības noteikumus ar DAT principiem un noteikumiem, lai nodrošinātu stingru un saskaņotu datu aizsardzības regulējumu Savienībā.

• Atbilstība pārējiem Savienības politikas virzieniem

Nepiemēro.

---

1 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

2 Padomes Pamatlēmums 2008/977/TI (2008. gada 27. novembris) par tādu personas datu aizsardzību, ko apstrādā, policijas un tiesu iestādēm sadarbojoties krimināllietās (OV L 350, 30.12.2008., 60. lpp.)

3 COM (2020) 262 final.

4 OV L 162, 20.2002., 1. lpp.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 16. panta 2. punkts.

Sākotnējā tiesību akta pamatā bija toreizējā Līguma par Eiropas Savienību bijušais 34. panta 2. punkta b) apakšpunkts, kas drīzāk atbilst LESD 82. panta 1. punktam. Tomēr gan ierosinātā grozījuma mērķis, gan būtība nepārprotami attiecas tikai uz personas datu aizsardzību.

Šajā ziņā LESD 16. panta 2. punkts ir vispiemērotākais juridiskais pamats. Tas ļauj pieņemt noteikumus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic dalībvalstis, rīkodamās Savienības tiesību aktu darbības jomā, un noteikumus par šādu datu brīvu apriti.

Saskaņā ar 22. protokola 2.a pantu Dānijai nebūs saistoši noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz LESD 16. pantu, un kas attiecas uz personas datu apstrādi, veicot darbības, uz kurām attiecas LESD trešās daļas IV sadaļas 4. un 5. nodaļa. Tas pats attiecas uz Īriju saskaņā ar 21. protokola 6.a pantu.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Tikai Savienība var pieņemt tiesību aktu, ar ko groza Lēmumu 2002/465/TI.

• Proporcionalitāte

Šis priekšlikums aptver tikai to, kas ir nepieciešams, lai Lēmumu 2002/465/TI saskaņotu ar Savienības tiesību aktiem par personas datu aizsardzību (tostarp DAT), nekādā veidā nemainot sadarbības mehānismus starp dalībvalstīm, kuras izveido kopējas izmeklēšanas grupas. Šī direktīva paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu izvirzītos mērķus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. panta 4. punktu.

• Juridiskā instrumenta izvēle

Lēmuma 2002/465/TI grozīšanai vispiemērotākais instruments ir direktīva.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• *Ex post* izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Šis priekšlikums ir izstrādāts saskaņā ar Komisijas veiktās pārskatīšanas rezultātiem, ievērojot DAT 62. panta 6. punktu, kā izklāstīts paziņojumā "Turpmākā rīcība kādreizējā trešā pīlāra tiesību aktu kopuma saskaņošanai ar datu aizsardzības noteikumiem". Minētajā paziņojumā ir uzskaitīti punkti, attiecībā uz kuriem ir nepieciešama saskaņošana. Konkrētāk, tajā ir konstatēta vajadzība precizēt, ka uz jebkādu personas datu apstrādi saskaņā ar Lēmumu 2002/465/TI attiecas vai nu DAT, vai Regula (ES) 2016/679[5] (Vispārīgā datu aizsardzības

[5] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

regula – VDAR) atkarībā no tā, vai apstrāde notiek saistībā ar kriminālprocesu vai cita veida tiesvedību. Saskaņojot noteikumus, būtu jāprecizē, ka saskaņā ar lēmumu iegūtus datus var apstrādāt citos nolūkos, kas nav nolūks, kurā dati ir vākti, taču tādā gadījumā jāievēro nosacījumi, kas paredzēti DAT (4. panta 2. punkts vai 9. panta 1. punkts) vai VDAR (6. panta 4. punkts).

Ierosinot grozīt Lēmuma 2002/465/TI 1. panta 10. punktu, šis priekšlikums aptver tikai to, kas ir nepieciešams, lai risinātu iepriekš minētos jautājumus.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Nepiemēro.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Pārskatīšanā Komisija ņēma vērā pētījumu, kas tika veikts izmēģinājuma projekta "ES datu vākšanas instrumentu un programmu pārskatīšana no pamattiesību viedokļa"[6] ietvaros. Pētījumā tika kartēti Savienības tiesību akti, uz kuriem attiecas DAT 62. panta 6. punkts, un apzināti noteikumi, kas varētu būt jāsaskaņo datu aizsardzības jautājumos.

- **Ietekmes novērtējums**

Šis priekšlikums attiecas tikai uz kompetento iestāžu veikto personas datu apstrādi saistībā ar Lēmumu 2002/465/TI. No DAT izrietošo jauno saistību ietekme tika novērtēta saistībā ar DAT sagatavošanas darbu. Tāpēc īpašs šā priekšlikuma ietekmes novērtējums nav vajadzīgs.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Nepiemēro.

- **Pamattiesības**

Tiesības uz personas datu aizsardzību ir noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantā un LESD 16. pantā. Datu aizsardzība ir cieši saistīta ar privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, ko aizsargā hartas 7. pants.

Šis priekšlikums nodrošina, ka uz jebkādu personas datu apstrādi saskaņā ar Lēmumu 2002/465/TI attiecas ES datu aizsardzības tiesību aktu "horizontālie" principi un noteikumi, tādējādi īstenojot hartas 8. pantu. Šā tiesiskā regulējuma mērķis ir nodrošināt personas datu augsta līmeņa aizsardzību, un precizējums, ka datu apstrādei, kas notiek saskaņā ar minēto lēmumu, ir piemērojami ES datu aizsardzības tiesību aktu principi un noteikumi, pozitīvi ietekmēs pamattiesības uz privātumu un datu aizsardzību.

[6] Izmēģinājuma projektu pieprasīja Eiropas Parlaments, pārvaldīja Komisija un izpildīja darbuzņēmējs (neatkarīgu ekspertu grupa). Komisija atlasīja darbuzņēmēju, pamatojoties uz Parlamenta noteiktajiem kritērijiem. Projekta mērķuzdevumi atspoguļo tikai darbuzņēmēja uzskatus un viedokļus, un Komisija nevar uzņemties atbildību par tajā ietvertās informācijas izmantošanu jebkādā veidā. Rezultāti ir publicēti tīmekļa vietnē http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collectioninstruments-and-programmes.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Nepiemēro.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Nepiemēro.

• Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)

Šim priekšlikumam nav nepieciešami skaidrojoši dokumenti par transponēšanu, jo tajā paredzēts mērķtiecīgi grozīt vienu Lēmuma 2002/465/TI pantu.

• Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums

DAT iedibina tiesisko regulējumu datu apstrādei, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem un izpildītu krimināLsodus, tostarp lai pasargātu no draudiem sabiedriskajai drošībai un tos novērstu. Direktīvas 4. panta 2. punktā un 9. panta 1. punktā ir reglamentēta personas datu apstrāde citos nolūkos, nevis tajos, kādos tie tiek vākti.

Konkrēti, Lēmuma 2002/465/TI 1. panta 10. punktā ir paredzēts, ka konkrētus personas datus noteiktos apstākļos var apstrādāt citos nolūkos, kas nav nolūki, kādos tie sākotnēji tika vākti. Tas pārsniedz DAT nosacījumus, un tāpēc šis noteikumus ir jāpielāgo. Ar šīs direktīvas 1. pantu groza lēmuma 1. panta 10. punktu ar mērķi:

– saskaņot kopīgu izmeklēšanas grupu savākto personas datu izmantošanas gadījumus (1. panta 10. punkta b) apakšpunkts) ar mērķa ierobežojuma principu, kā noteikts DAT, un

– svītrot 1. panta 10. punkta c) līdz d) apakšpunktu.

Priekšlikuma 2. pantā ir noteikts šīs direktīvas transponēšanas termiņš.

Priekšlikuma 3. pantā ir noteikta šīs direktīvas spēkā stāšanās diena.

Priekšlikuma 4. pants nosaka, ka direktīvas adresātes ir dalībvalstis.

2021/0008 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko Padomes Pamatlēmumu 2002/465/TI groza attiecībā uz tā saskaņošanu ar ES noteikumiem par personas datu aizsardzību

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Direktīvas (ES) 2016/680[1] 62. panta 6. punktu Komisijai ir jāpārskata citi Savienības tiesību akti, kas reglamentē personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes minētās direktīvas 1. panta 1. punktā izklāstītajos nolūkos, lai novērtētu nepieciešamību tos pielāgot šai direktīvai, un, ja nepieciešams, iesniedz vajadzīgos priekšlikumus minēto aktu grozīšanai, lai nodrošinātu konsekventu pieeju to personas datu aizsardzībai, uz kuriem attiecas šīs direktīvas darbības joma. Minētās pārskatīšanas rezultātā tika konstatēts, ka Padomes Pamatlēmums 2002/465/TI[2] ir viens no minētajiem citiem grozāmajiem tiesību aktiem.

(2) Lai nodrošinātu konsekvenci un personas datu efektīvu aizsardzību, apstrādājot personas datus saskaņā ar Pamatlēmumu 2002/465/TI, būtu jāievēro noteikumi, kas izklāstīti Direktīvā (ES) 2016/680.

(3) Saskaņā ar 1., 2. pantu un 4.a. panta 1. punktu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un šī direktīva tai nav saistoša un nav jāpiemēro.

(4) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs direktīvas pieņemšanā un Dānijai šī direktīva nav saistoša un nav jāpiemēro.

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu krimināsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).[2] Padomes Pamatlēmums 2002/465/TI (2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām (OV L 162, 20.6.2002., 1. lpp.).

[2] Padomes Pamatlēmums 2002/465/TI (2002. gada 13. jūnijs) par kopējām izmeklēšanas grupām (OV L 162, 20.6.2002., 1. lpp.).

(5) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Pamatlēmums 2002/465/TI.

(6) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725[3] 42. pantu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas XXXX. gada XX. XXX sniedza atzinumu[4].

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Pamatlēmumu 2002/465/TI groza šādi.

1) Pamatlēmuma 1. panta 10. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) citiem mērķiem saskaņā ar Direktīvas 2016/680 4. panta 2. punktu.";

2) Pamatlēmuma 1. panta 10. punkta c) un d) apakšpunktu svītro.

2. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības vēlākais līdz [viens gads pēc pieņemšanas]. Dalībvalstis tūlīt dara zināmus Komisijai minēto noteikumu tekstu.

   Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā –	*Padomes vārdā –*
priekšsēdētājs	*priekšsēdētājs*

[3] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

[4]